

Ölümden uly öli barmy?

Category: Filosofiýa, Kitapcy, Nukdaýnazar

написано kitapcy | 23 января, 2025

Ölümden uly öli barmy? ÖLÜMDEN ULY ÖLI BARMY?

Köpçülikleýin ýokanç kesel (pandemiýa däl) sebäpli ýyggy-ýyggydan ölüm habarlaryny eşidýäris. Ölenleriň käbirleri tanymal kişiler. Ýoldaşlary merhum pahyry öwüp arşa çykarýarlar...

Dirileri çäksiz öwgä mejbur edýän zat, megerem, adamyň ölümiň garşysynda duýýan çuňňur çäresizliginden we merhuma dirikä beren ezýetleriniň öwezini dolma arzuwyndan gelip çykýan bolmaly...

Ýagny, yrzalaşma, hoşlaşma...

Juda beýik adamdy diýerler...

Juda işbaşarjaňdy...

Ajaýyp ynsandy...

Işeňňirdi...

Erjeldi...

Durnuklydy...

Juda batyrgaýdy...

Hemmetaraplaýyn gowudy...

Juda ukyplydy...

Juda owadandy...

Gelşikli adamdy...

Diýseň şadyýandy, şähdaçykdy...

* * *

Üns beriň, hemmesi **“dy”** we **“di”**...

Ýagny, gutar**dy**...

Ýagny, öld**di**!

* * *

Adam ölenden soň, dünýädäki wezipedir derejeleriniň gutaryşy ýaly, onuň ähli häsiýetli aýratynlyklary, sypatlary hem

gutarýar...

Dünýewi bolan barça zat yzda galýar...

Baha berme kriteriýalary-da, tebigy ýagdaýda üýtgeýär...

Meselem, “Gowy adammydy?” diýip soralar.

Emma kimdir biriniň hakyky manyda “gowumy” ýa “erbetmi”, ony özgeler kesgitlep bilmez.

Bu kesgitlemäni diňe we diňe Allatagalanyň özi berip biler: Allanyň kesgitlemesi bolsa, öz buýrugynyň şertine laýyklykda bolansoň, dünýewi kriteriýalara görä dälidir...

Ýagny, hernaçe işbaşarjaňam bolsaň, hernaçe ilden durnuklam bolsaň, hernaçe ilden artykmajam bolsam, bularyň hiç birisine seredilmez...

Allatagala goýan hökümlerine görä ýaşap-ýaşamandygyňa sereder. Hökümler belli: Ilki bilen “Amentunyň” içinde näme bar bolsa, soragsyz-sowalsyz iman...

Bulara tassyknama manysynda-da “Keleme-i şahadat...”

Soňra namaz...

Oraza...

Haj...

Zekat...

Ömründe ýeke gezek namaz okamadyk, ýeke gün agzyny beklemedik kimdir birine “gowy adamdy” diýilýän bolsa, bilip goýuň, bu berlen baha ahyretde hiç bir derege ýaramajak dünýewi kesgitlemedir. Onuň ne dirilere, ne ölene berjek zerre peýdasy ýok.

Şonuň üçin ölüm iň uly ybratdyr, sapakdyr! Ybrat almak nukdaýnazaryndan bu kesgitlemäni gözden sypdyrmazlyk lazým...

Öwgi ýerine “Fatiha” («Elham») okamagyň has gowy boljak mümkinçiliginde gezip ýörendigimizi-de ýatdan çykarmaň. (Hemme wagt hemme adama beýle mümkinçilikler döräbem durmaýar).

Elbetde, «Ýatan ýeri ýagty bolsun» diýmegiň ýerine-de «Nur içinde ýatsyn!» diýseňiz hasam gowy bolar.

Ýawuz BAHADYROGLY,

yavuzbahadiroglu@yeniakit.com.tr

05.05.2020 ý, «Yeni Akit» gazetini.

Terjime eden: Guwanç MÄMILIÝEW,
Stambul uniwersitetiniň talyby. Filosofiýa